

Anlæg af træartsforsøg 1964/65. Løvenholm skovdistrikt. Marielund.

Bang, C.

Publication date:
1966

Document license:
[Andet](#)

Citation for published version (APA):
Bang, C. (1966). *Anlæg af træartsforsøg 1964/65. Løvenholm skovdistrikt. Marielund. SFF-Anlægsrapport Nr. 140 - Forsøgsnr. 1008.*

STATENS FORSTLIGE FORSØGSVÆSEN

POSTADRESSE: SPRINGFORBI

TELEFON: BELLEVUE 162

Forsøg nr. 1008

Anlægsrapport nr. 140

Anlæg af træartsforsøg 1964/65

Løvenholm skovdistrikt

Marielund

C. Bang

Forsøg nr. 1008
Anlægsrapport nr. 140

Anlæg af træartsforsøg 1964/65
Løvenholm skovdistrikt
Marielund

C. Bang

Til supplerings af de få træartsforsøg her i landet er der i efteråret 1964 og foråret 1965 anlagt et nyt træartsforsøg bestående af 12 gennemgående træarter, udplantet på 13 arealer, 8 i Jylland, 4 på Sjælland og 1 på Lolland, se oversigtskortet side 3.

Formålet med dette nye forsøg er i første række at sammenligne de forskellige træarters vækst i forskellige egne af landet. Såfremt forsøget ved tidspunktet for første udhugning er tilstrækkelig komplet, er det meningen at indlægge faste prøveflader i parcellerne.

Plantematerialet - i videst mulige omfang "standardprovenienser", jfr. DST 1957, side 544 - blev tiltrukket i Egelund planteskole; dog indkøbtes planterne af *Abies grandis* og japansk lærk, samt et mindre parti suppleringsplanter af *Abies nobilis* udefra.

De indgående træarter og provenienser er:

Alm. ædelgran	Viborg F. 329 d
<i>Abies grandis</i>	Comox, Vanc. Isl., B.C.
<i>Abies nobilis</i>	Frijsenborg F. 240 b
Japansk lærk	Boller F. 22
Rødgran	Rye Nørskov F. 300
Sitkagran	Frijsenborg F. 235 c
<i>Pinus contorta</i>	Courtenay, Oyster River, Vanc. Isl., B.C.
Fransk bjergfyr	Ålbæk klitplantage
Douglas	Wedellsborg Kongeskov F. 53 a
<i>Chamaecyparis lawsoniana</i>	Langesø F. 64 b
Eg	Zevenaar, Holland
Bøg	Lundsgård F. 128 a

Forsøget indledtes med såning af de første frøpartier i foråret 1960. I perioden 1962-65 henvendte forsøgsvæsenet sig til ialt 40 skovdistrikter med en forespørgsel, om man var interesseret i at påtage sig værtskabet for forsøget. Trods mange positive svar viste det sig umuligt at nå op på de 15 arealer, som man oprindeligt havde budgetteret.

Som følge af kravet om i parcellerne at have mulighed for at indlægge faste prøveflader til produktionsanalyse tilstræbtes en parcelstørrelse på 0.25 ha, således at det enkelte forsøgsareal blev ca. 3 ha. Da det enkelte forsøgsareal kan opfattes

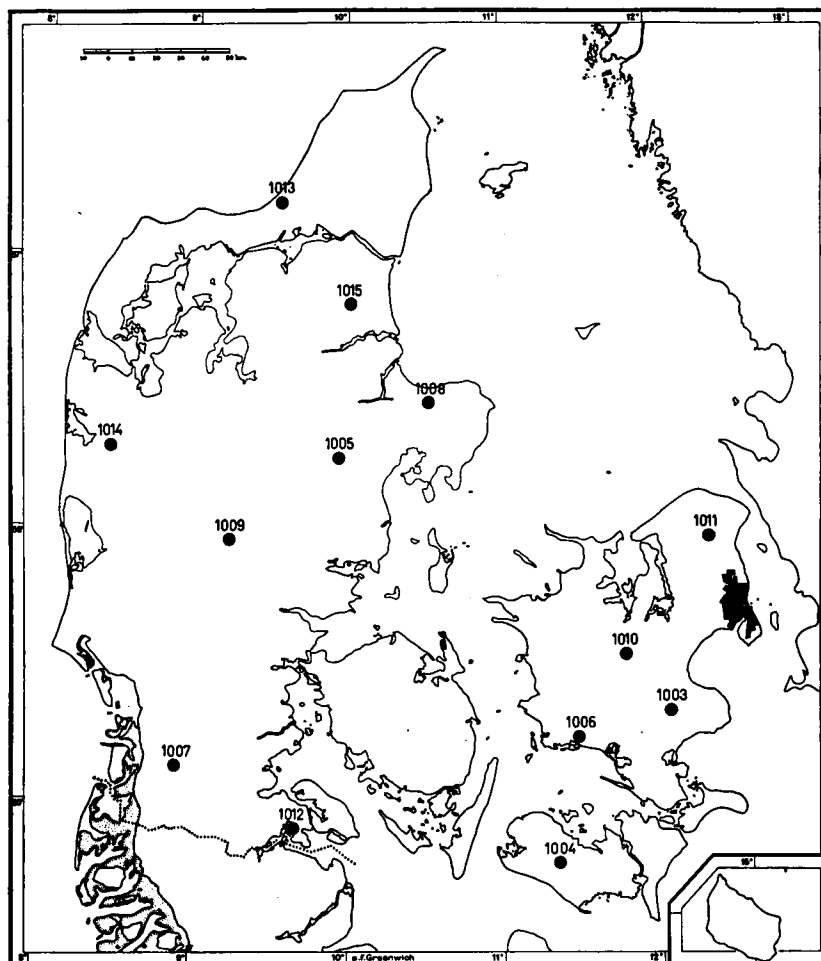
som én blok af forsøget, og der således ingen gentagelsesparceller er i almindelig forstand, må der stilles skærpede krav til arealernes ensartethed i henseende til terræn, jordbund og tidligere benyttelse. Som følge heraf måtte flere af de tilbudte arealer udgå.

Den endelige udvælgelse af arealerne samt den foreløbige parcelindlæggelse foretoges af forstander, dr. E. Holmsgaard.

Planteafstanden er principielt fastsat til 1.3 x 1.3 m for nåletræarterne og 1.3 x 0.65 for løvtræarterne. Disse afstande har i nogle tilfælde måttet ændres efter de lokale forhold - f.eks. en forkultur plantet på en fra 1.3 m afvigende rækkeafstand - dog således at plantetallene pr. ha, henholdsvis ca. 6.000 og ca. 12.000, er bibeholdt.

Parcelfordelingen er i alle forsøg sket ved lodtrækning, dog med den begrænsning, at træarter uden skærm i visse tilfælde er holdt samlede.

Når anlæg og efterbedring har fundet sted, i samarbejde og efter aftale med forsøgsvæsenet, vil værtsdistrikterne have en udstrakt dispositionsfrihed vedrørende arealernes videre behandling; i princippet kun begrænset af, hvad kravet om god skovdyrkning dikterer, se dog under afsnittet "Aftaler med værtsdistriktet" side 5.

Figur 1. Træartsforsøget 1964/65.

De 13 forsøgsarealer er

1003	Bregentved	1010	Skjoldenæsholm
1004	Christianssæde	1011	Stenholt
1005	Frijsenborg	1012	Sønderborg
1006	Holsteinborg	1013	Tranum
1007	Lindet	1014	Ulborg
1008	Løvenholm	1015	Willestrup
1009	Randbøl		

Forsøgsvæsenet henvendte sig til Løvenholm Fondens gods-administration ved cirkulæreskrivelse af 30/11-62 (FFJ nr. 1028-1962). Arealet stilledes til rådighed for forsøget ved svar-skrivelse af 10/12-62 (FFJ nr. 1053-1962). Det blev besigtiget og godkendt af dr. E. Holmsgaard den 30/4-63, ved hvilken lejlighed også en foreløbig parcelindlæggelse blev foretaget. (Målebog nr. 644).

Arealet

Arealet er beliggende i den nordlige del af gården Marie-lunds jorder, umiddelbart syd for afd. 5 og 6. Det har været drevet som landbrug til og med vækstsæsonen 1964, da gårdens forpagtningsforhold ophørte. Dets højeste punkt er i grænsen mellem parcellerne 4 og 5, hvorfra terrænet falder jævnt til alle sider, svagt mod nord, øst og syd, noget kraftigere mod vest. Største højdeforskel inden for arealet er ca. 2 1/2 m.

Iagttagelsen af vandlidende partier, eksempelvis den syd-østlige del af parcel 3 (fransk bjergfyrr) og den sydvestlige del af parcel 10 (cypres) tyder på tilstedeværelsen af al. (Ved dybpløjning af naboarealet mod syd er man pletvis stødt på al). Bortset herfra og fra de nævnte højdeforhold er der ikke væsentlige forskelle mellem parcellerne.

En nord-syd gående skovvej deler forsøgsarealet.

Arealet omgives på alle sider af kulturer, anlagt forår 1965: vest for vejen: rødgran; nord for parcel 11 og 12: rød-gran/douglas i forholdet 1:1; øst derfor og øst for parcel 12: abies grandis.

M

På Marielunds jorder er tillige anlagt 2 af forsøgsvæsenets planteafstandsfor-søg, nr. 667 og 668.

Kultur-
forbe-
redelse

Arealet er pløjet og harvet i foråret 1965. Ved harvningen løsnedes jorden så meget, at en sammentrykning blev nødvendig. Det skete ved hjælp af en traktor, hvis baghjulsafstand justeredes til 1.3 m. Ved kørsel hermed på langs og tværs over arealet opnåedes herved også en markering af plantestederne.

Plantning

Planterne ankom med lastbil fra Egelund planteskole den 23/4-65.

Plantningen fandt sted i dagene den 23., 24. og 26. april 1965 og udførtes som skripning efter spade. Planteafstanden var, som nævnt, 1.3 x 1.3 m. Vejret var køligt og fugtigt under hele plantningsperioden.

Forsøgsvæsenets tilsynsførende under plantningen var forstkand. J. Sjolte Jørgensen, som også foretog den endelige afsætning af parcellerne samt fordelingen af træarter til parceller. Notaterne er indført i målebog nr. 1008-1.

Kultur- udgift	Fjernelse af halm før plantning	kr.	85
	Pløjning, harvning, markering	-	765
	Plantning, 19700 plt. a 8 øre	-	1576
	Planteværdi	-	4638
	Ialt	kr.	7064

• Revisioner

Den første revision efter plantningen fandt sted i tiden 30/8-2/9 1965 og omfattede arealmåling, måling af planternes højdetilvækst for 1965 samt opgørelse af planteafgangen med henblik på en eventuel efterbedring. Arbejdet udførtes af forstkand. J. Sjolte Jørgensen og C. Bang. Iagttagelserne er indført i målebog nr. 1008-1; resultater findes i tabellen side 6.

Næste revision vil blive foretaget om ca. 2 år.

Aftaler med

værtsdistriktet Det regelmæssige tilsyn med forsøget påhviler forsøgsvæsenet.

Distriktet underretter hurtigst muligt forsøgsvæsenet om eventuelle alvorlige uregelmæssigheder ved forsøget.

Af hensyn til forsøgets karakter er det ikke muligt at hugge juletræer eller klippe pyntegrønt i forsøget.

Under hensyntagen til kravet om almindelig god skovdyrkning træffer distriktet alene bestemmelse om arten og omfanget af skovdyrkningsmæssige foranstaltninger, således afvanding, rensning (mekanisk eller kemisk) af ukrudt og skrup, samt bekæmpelse af skadelige insekter og svampe. Undtaget fra denne dispositionsfrihed er efterbedringsarbejder, som kun må foretages i samråd med forsøgsvæsenet.

Forsøgsvæsenet udbeder sig oplysninger om de iværksatte arbejders art, på hvilken måde de er udført, hvad de har kostet og hvilke parceller de har berørt.

Skemaer til brug for disse oplysninger, der indtil videre tilsendes forsøgsvæsenet én gang årligt, er tidligere udsendt og vil fortsat kunne rekvireres.

Vedrørende anlæg af træartsforsøg (forsøg nr. 1008), Løvenholm skovdistrikt, 1964/65.

Træart	Parcel nr.	Areal ha	Plantet dato	Vejrlig ved plantning	Plantealder	Antal planter	Planterne lev. fra	Planteafgang %
Alm. ædelgran	8	0.262			2/2	1415	Egelund 197	0.7
Abies grandis	1	0.256			1/2	1425	Danplanex	6.7
Abies nobilis	4	0.228			2/2	1260	Egelund 199	15.1
Japansk lærk	12	0.257			2/1	1395	Danplanex	1.6
Rødgran	5	0.260		Under hele plantetiden, 23, 24. og 26/4 1965 var vejret fugtigt og køligt	2/2	1490	Egelund 157	0
Sitkagran	11	0.247			2/2	1395	Egelund 146	0
Pinus contorta	7	0.255			2/0	1425	Egelund 213	2.6
Fransk bjergfyr	3	0.251			2/0	1385	Egelund 212	2.7
Douglas	2	0.265			2/1	1405	Egelund 174	5.6
Cypres	10	0.256			2/1	1390	Egelund 169	1.0
Eg	9	0.261			2/0	2925	Egelund 152	1.5
Bøg	6	0.264			3/1	2795	Egelund 169	1.0

Nord

